

„Minden tőlünk telhető megteszünk értetek, bátor észak-koreai emberek” – Adrian Moldovan és párja Észak-Koreában járt

(Megjelent: 2019.03.18.) - <https://koreanista.home.blog/2019/03/18/minden-tolunk-telhetot-megteszunk-ertetek-bator-eszak-koreai-emberek-adrian-moldovan-es-parja-eszak-koreaban-jart/>

Egy aradi pár, Adrian és Alecsandra Moldovan úgy döntöttek, Észak-Koreába utaznak 2018-ban. A Koreanista blog egyik szerkesztője beszélgetett a merész utazókkal.

Fábian Armin Vincentius: Észak-Korea nem egy szokványos célpont kelet-európai turisták számára. Mikor és miért döntöttek úgy, hogy Észak-Koreába látogatnak?

Adrian Moldovan: Mindig is látni szerettem volna Észak-Koreát, hisz rendkívül elszigetelt, napjainkban pedig egymásnak ellentmondó információkat kapunk az ország kapcsán. Saját szemeimmel akartam látni az igazságot.

Egy másik ok, hogy egy kommunista államban – Románia – éltem 14 éves koromig. Nehéz időszak volt az számomra. Azt hallottam, hogy Észak-Koreában olyan a szituáció ma, mint a keleti blokk országokban volt az 1980-as évek során. Meg akartam mutatni a fiatalabb feleségemnek – aki nem élt a kommunizmusban – , hogy milyen is volt anno.

Mellesleg szenvedélyes utazó vagyok, és a lehető legtöbb országba el szeretnék jutni. Az észak-koreai utat egy évvel az indulás előtt találtuk ki.

Több utazási iroda szervez csoportos látogatásokat Észak-Koreába. Meséljen nekünk az országba való belépést megelőző praktikus teendőkről!



Alapjáraton egyáltalán nem nehéz (bejutni Észak-Koreába). Arra viszont számítani kell, hogy a kormányok nem javasolják a KNDK-ba való belépést, ennek oka pedig egyszerű. Amennyiben történik veled valami, teljesen egyedül maradsz, a kívülről érkező segítség lehetősége nélkül.

Elég felkeresni egy túra működtetőjét, melyek általában kínai cégek. Egyszerű, hisz gyakorlatilag csak át kell utalnod a pénzösszeget, alá kell írnod a dokumentumokat, ezt követően pedig mindent ők intéznek számodra. A túrák Kínában kezdődnek és fejeződnek be, más megoldás nincs – hallottam néhány nyugati turistáról, akik Oroszországon keresztül jutottak el Észak-Koreába, bár ez minden bizonnyal bonyolult folyamat lehet. A KNDK-ba Pekingből lehet repülővel eljutni, vagy – sokkal olcsóbban és biztonságosabban – a kínai Dandong városából vonattal.

Fontos észrevétel: amerikai, japán és dél-koreai útlevéllel nem engednek be az országba. Azt hallottam, hogy izraelieket sem engednek részt venni ezeken a túrákon. Van rá csekély esély, hogy megtagadják a belépésre jogosító vízumot tőled. Ez akkor történhet meg például, ha újságíró vagy – bár szerintem az észak-koreai hatóság erre nem jönne rá –, vagy a kommunista ideológia ellen szeretnél küzdeni – erről nehéz több információt adnom.

Mesélje el a legizgalmasabb élményét Észak-Koreából!



A legizgalmasabb élmény az volt, amikor kíséret nélkül sétálhattunk egy parkban, ahol a helyi lakosok épp piknikeztek és ünnepeltek. Ez épp a Koreai Munkapárt megalakulásának évfordulójának ünnepségén történt.

A csoportunk engedélyt kapott a szétváláshoz, a feleségemmel pedig teljesen egyedül voltunk koreai emberek között. A feleségemet néhány hölgy egy tai chi szerű gyakorlatra is meghívta. Közösen énekelhettünk, táncolhattunk a helyi lakosokkal.

Az átjárókon sétálva édességet osztogattunk a koreai gyerekeknek, akik a szüleikkel voltak. Nem azt mondom, hogy senki nem nézett minket az árnyékból – például a titkos rendőrség –, viszont még így is bámulatba ejtő élmény volt.

Egy másik rendkívüli tapasztalat az észak-koreai Tömegjátékok esemény volt. Még akkor is, ha nem értünk egyet azzal, hogy 100 ezer embert köteleznek a művészelőadásokra – sokak szerint rabokhoz hasonló módon –, nem tudunk nem elragdtatottá válni a műsortól. Pusztán művészeti szempontból – produkció, koreográfia, energia, dinamika –, a legnagyobb show volt, amit valaha láttam.

Mesélje el az Észak-Koreában tapasztalt legnagyobb kulturális sokkot!

Sok mindent olvastam Észak-Koreáról, úgyhogy igazán nagy kulturális sokk nem ért. Mégis, meghökkentő volt az emberek által mutatott fegyelem és engedékenység.

Van kedvenc koreai étele vagy itala?



A koreai forró fazék (hot pot) nagyon finom, de a phenjani nengmjon (hideg hajdínatészta leves) is ízletes volt.

Igaz-e, hogy az észak-koreai lakosok nem beszélhetnek turistákkal? Sikerült-e az idegenvezetőkön kívül bárkivel is szót váltani?



Ez egy igazán jó kérdés. Mint mondtam, elviekben beszélhettünk volna koreai lakosokkal, hisz egyedül sétálhattunk a parkban – később pedig a szupermarketben is. A helyiek számára a turisták olyanok, mintha nem is léteznének, ennek pedig három oka van:

Egyrészt kevés észak-koreai beszél a koreain kívül más nyelvet – általában angolt sem –, így a nyelvi korlátok miatt nehéz társalgást folytatni velük.

Másrészt mindenki igyekszik bármilyen gondot elkerülni. Ahogy én hallottam, nem tilos beszélniük külföldiekkel, és nem is történik semmi, ha esetleg köszöntik őket, vagy épp fotót készítenek velük közösen. Mégis, bármilyen hosszabb jellegű beszélgetés egy összeesküvés részének tekinthető, arra pedig van esély, hogy a rendőrség később kikérdezi őket az ügyben.

Harmadrészt hetven év kommunizmus alatt annyira belenevelte a rezsimek az emberekbe az ideológiát, hogy talán a turistákat ellenségnek tekintik, ezért sokan utálattal nézhetik őket, esetleg a félelem vagy undor miatt távolságtartóak maradnak.

Észak-Korea meglátogatása egy morális kérdésnek is tekinthető. Sokan azt mondják, hogy az utazás irracionálisan drága, az összeg kifizetése által pedig a turisták egy brutális rezsimek támogatnak.



Igen, irracionálisan drága, a pénz pedig a rezsimhez jut. Viszont csak így lehet oda eljutni. Amennyiben csak egy szelfit akarsz készíteni Phenjanban, talán megvetendő az Észak-Koreába való utazás.

Igazából mi tenni akartunk valamit az egyszerű emberekért, és azt is elmondom, hogy miként. A túra szervezői elmondták, hogy ételek, édességek, kozmetikumok formájában akármennyi terméket szállíthatunk, ezeket pedig odaadhatjuk az idegenvezetőknek. Az ott töltött idő során közel kerültünk a két idegenvezetőhöz, illetve a sofőrhöz is. Minden tőlünk telhetőt megtettünk annak érdekében, hogy ezek az ajándékok az egyszerű koreai emberekhez, ne pedig a rezsim vezetőihez jussanak.

Hadd mondjam el a személyes indíttatásaim is. Az 1980-as évek során gyerekként megtiltották, hogy a külföldi turistákkal beszéljünk, ugyanis őket „veszélyes kapitalistáknak” tekintették. Mégis, a Fekete-tenger üdülőhelyeinek környékén kerestük a turistákat, ők pedig édességet adtak nekünk és mosolyogtak ránk. Szép ruhákat viseltek, olyanokat, melyeket a kommunista Romániában nem láttunk, kellemes parfümöket használtak, és valamilyen formában egy más világ üzenetét hordozták, egy olyan világét, mely tilos volt számunkra.

Mikor ezekkel az emberekkel találkoztam, láttam a szemükben a fényt, de a részvétet is. Így nézünk mi is az észak-koreai emberekre. Olyan ez, mint a remény egy gyöngye sugara, mely hozzánk is elérkezett pár évvel később a kommunizmus bukását követően.

Ezt sugalljuk mi is a szemekkel: „Tudjuk, hogy itt vagytok, tudjuk milyen életet éltek, nem vagytok egyedül, gondolunk rátok, legyen hitetek, másfajta idők köszöntenek be egy napon.

Szeretünk titeket, és bár nincs lehetőségünk közvetlenül segíteni nektek, minden tőlünk telhetőt megteszünk értetek, bátor észak-koreai emberek!”

Emellett azt is vallják, hogy a külföldi látogatók csak az ország egy kis részét, egy „illúziót” láthatnak egy rendkívül szegény országból. Mi a véleménye erről?



Egyetértek abban, hogy a fővárosnak vannak olyan részei, melyek úgy vannak kialakítva, hogy jobb fényben tüntessék fel az országot a turisták számára. Azt viszont nem hiszem, hogy az általunk látott összes ember színész lenne. Nem szükséges több ezer színészt felkérni annak érdekében, hogy egy műsort játszanak tizenöt turista számára. Bőven elég az, hogy minimálisan érintkeznek a külföldiekkel.

A vonatból van lehetőség látni Észak-Korea kevésbé „turistabarát” részeit. Igen, egy szegény országról van szó, és sajnos úgy tűnik, a nyugati propaganda beszámolóí Észak-Koreáról igazak. Sajnos.

Szeretné újra meglátogatni Észak-Koreát? Ha igen, miért?



Észak-Korea a politikai problémáitól függetlenül egy szép ország. Szerettük volna az egész országot bejárni: a túrák szervezői javasoltak különféle ajánlatokat, ezek viszont nagyon drágák voltak, és persze mi sem akartunk volna ilyen mértékű támogatást nyújtani a rezsim számára.

Szeretnék visszamenni, de bevallom, most már félek. Rengeteg emberrel beszéltem arról, hogy mit láttam ott – ahogy ebben az interjúban is tettem –, videókat töltöttünk fel a YouTube csatornánkra, úgyhogy amennyiben visszatérnénk, lehet felismernének, és bajba kerülnénk. Észak-Korea egy veszélyes ország, biztonságban pedig csak akkor lehetsz, ha teljes mértékben engedelmessz az ottani szabályoknak.

A fotók Adrian Moldovan tulajdonát képezik.